

Kawża C-418/07

Société Papillon

vs

Ministère du Budget, des Comptes publics et de la Fonction publique

(talba għal deċiżjoni preliminari mressqa mill-Conseil d'État (Franza))

“Libertà ta' stabbiliment — Tassazzjoni diretta — Taxxa fuq il-kumpanniji — Sistema ta' tassazzjoni ta' grupp ta' kumpanniji — Kumpannija parent residenti — Sottosussidjarji residenti miżmuma permezz ta' kumpannija sussidjarja mhux residenti”

Sommarju tas-sentenza

Moviment liberu tal-persuni — Libertà ta' stabbiliment — Leżiżlazzjoni fiskali — Taxxi fuq il-kumpanniji

(Trattat KE, Artikolu 52 (li sar, wara emenda, l-Artikolu 43 KE))

L-Artikolu 52 tat-Trattat (li sar, wara emenda, l-Artikolu 43 KE) għandu jiġi interpretat fis-sens li dan jipprekludi leżiżlazzjoni ta' Stat Membru li permezz tagħha sistema ta' tassazzjoni ta' grupp hija mogħtija lil kumpannija parent residenti f'dan l-Istat Membru li jgħodd kumpanniji sussidjarji u sottosussidjarji wkoll residenti fl-imsemmi Stat, iċċa hija eskluża għal tali kumpannija parent jekk is-sottosussidjarji residenti tagħha huma miżmuma permezz ta' kumpannija sussidjarja residenti fi Stat Membru ieħor.

Fil-fatt tali leżiżlazzjoni toqloq trattament mhux ugwali minnabba l-post li fih jinsab l-uffiċċju prinċipali tal-kumpannija sussidjarja li permezz tagħha l-kumpannija parent iġgħodd is-sottosussidjarji residenti tagħha. Għaldaqstant, inkwantu din tisfavorixxi, fuq il-livell fiskali, is-sitwazzjonijiet Komunitarji meta mqabbla mas-sitwazzjonijiet purament interni li huma oġġettivament komparabbli fir-rigward tal-għan li din il-leżiżlazzjoni trid tilqaq, din tikkostitwixxi restrizzjoni li fil-prinċipju hija pprojbita mid-dispożizzjonijiet tat-Trattat dwar il-libertà ta' stabbiliment.

L-imsemmija restrizzjoni ma tistax tiġi iġġustifikata mit-tqassim tal-kompetenza fiskali bejn l-Istati Membri peress li l-kwistjoni tat-teħid inkunsiderazzjoni tal-qliq u tat-telf tal-kumpanniji li jiffurmaw parti mill-grupp tqum biss fir-rigward ta' kumpanniji residenti fi Stat Membru wieħed biss, fatt li jeskludi wkoll, *a priori*, riskju ta' evażjoni fiskali.

Barra minn hekk din il-leżiżlazzjoni ma tistax tkun iġġustifikata minn neċessità li tiġi ggarantita l-koerenza tas-sistema fiskali. Żertament, billi jirrifjutaw li jestendu l-benefiċċju tas-sistema ta' integrazzjoni fiskali lil kumpannija parent residenti li tixtieq tinkludi f'tali sistema sottosussidjarji residenti peress li hija jgħodd lil dawn tal-ażżar permezz ta' kumpannija sussidjarja mhux residenti, l-imsemmija leżiżlazzjoni hija ta' natura li tiggarantixxi l-koerenza tal-imsemmija sistema. Fil-fatt, fil-każ li l-kumpannija sussidjarja hija kumpannija mhux residenti, it-telf irreżistat mis-sottosussidjarja jkun meħud inkunsiderazzjoni darbtejn, l-ewwel darba fil-forma ta' telf dirett minn din tal-ażżar u għal darba oħra fil-forma ta' provvedimenti magħmul mill-kumpannija parent għad-deprezzament tas-sehem tagħha fl-imsemmija kumpannija sussidjarja, billi t-tranżazzjonijiet interni

ma ji?ux newtralizzati, peress li l-kumpannija sussidjarja mhux residenti ma taqax ta?t is-sistema ta' integrazzjoni fiskali. F'tali ipote?i, il-kumpanniji residenti jibbenefikaw mill-vanta??i tas-sistema ta' integrazzjoni fiskali, f'termini ta' konsolidazzjoni tal-bilan?i u ta' te?id inkunsiderazzjoni immedjat tat-telf tal-kumpanniji kollha li jaqg?u ta?t din is-sistema, ming?ajr mat-telf tas-sottosussidjarja u l-provvedimenti tal-kumpannija parent ma jkunu jistg?u jkunu s-su??ett ta' newtralizzazzjoni. G?aldaqstant, il-konnessjoni diretta e?istenti, bejn il-vanta??i fiskali u n-newtralizzazzjoni tat-tran?azzjonijiet interni g?all-grupp li tippermetti, b'mod partikolari, li ji?i evitat li t-telf ji?i kkunsidrat darbtejn fuq il-livell tal-kumpanniji residenti li jaqg?u ta?t is-sistema ta' integrazzjoni fiskali tkun b'hekk eliminata, u b'hekk tkun affettwata l-koerenza tal-imsemmija sistema.

Madankollu, peress li je?istu mi?uri inqas restrittivi g?al-libertà ta' stabbiliment sabiex jintla?aq l-g?an li jikkonsisti f'li ti?i ggarantita l-koerenza tas-sistema fiskali, tali le?i?lazzjoni tmur lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aq dan il-g?an. Qabel kollox, diffikultajiet pratti?i, b?ad-diffikultà li ti?i vverifikata l-e?istenza ta' riskju li telf ji?i kkunsidrat darbtejn meta kumpannija mhux residenti tkun involuta bejn il-kumpannija parent u s-sottosussidjarji tag?ha, wa?edhom, ma jistg?ux ji??ustifikaw l-ostakolu g?al libertà ggarantita mit-Trattat. Sussegwentement, l-Istati Membri jistg?u jitolbu lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri l-o?ra kull informazzjoni li tista' tkun rilevanti g?all-finijiet tal-kalkolu pre?i? b'mod partikolari tat-taxxa fuq il-kumpanniji. Fl-a??ar, meta kumpanniji parent residenti fi Stat Membru jitolbu biex jibbenefikaw mis-sistema ta' integrazzjoni fiskali ma' sottosussidjarji residenti mi?muma permezz ta' kumpanniji sussidjarji residenti fi Stat Membru ie?or, l-awtoritajiet fiskali tal-ewwel Stat jistg?u jitolbu lil dawn il-kumpanniji sussidjarji jipprovdu l-elementi ta' prova li huma jqisu ne?essarji sabiex tkun kompletament ?gurata t-trasparenza tal-provvedimenti mag?mula minn dawn tal-a??ar. Issa, il-le?i?lazzjoni inkwistjoni tipprojbixxi, fi?-?irkustanzi kollha, li dawn il-kumpanniji residenti jag?tu prova tan-nuqqas ta' te?id inkunsiderazzjoni doppju ta' telf fil-kuntest tas-sistema ta' integrazzjoni fiskali.

(ara l-punti 30-32, 39, 40, 46, 48-51, 53-55, 58, 60-63 u d-dispo?ittiv)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Ir-Raba' Awla)

27 ta' Novembru 2008 (*)

“Libertà ta' stabbiliment – Tassazzjoni diretta – Taxxa fuq il-kumpanniji – Sistema ta' tassazzjoni ta' grupp ta' kumpanniji – Kumpannija parent residenti – Sottosussidjarji residenti mi?muma permezz ta' kumpannija sussidjarja mhux residenti”

Fil-Kaw?a C?418/07,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 234 KE, imressqa mill-Conseil d'État (Franza), permezz ta' de?i?joni tal-10 ta' Lulju 2007, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit-12 ta' Settembru 2007, fil-kaw?a

Société Papillon

VS

Ministère du Budget, des Comptes publics et de la Fonction publique,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Ir-Raba' Awla),

komposta minn K. Lenaerts (Relatur), President tal-Awla, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász, G. Arestis u J. Malenovský, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Kokott,

Re?istratur: B. Fülöp, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-4 ta' ?unju 2008,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?all-kumpanija Papillon, minn G. Calisti, avukat,
- g?all-Gvern Fran?i?, minn G. de Bergues u J.?C. Gracia, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern ?ermani?, minn C. Blaschke, b?ala a?ent,
- g?all-Gvern Spanjol, minn M. Muñoz Pérez, b?ala a?ent,
- g?all-Gvern Olandi?, minn C. Wissels u C. ten Dam kif ukoll minn M. de Grave, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn R. Lyal u J.-P. Keppenne, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konkluzjonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tal- 4 ta' Settembru 2008,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 52 tat-Trattat KE (li sar, wara emenda, l-Artikolu 43 KE).

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta' kaw?a bejn il-kumpanija Papillon (iktar 'il quddiem "Papillon"), stabbilita fi Franza, u l-ministère du Budget, des Comptes publics et de la Fonction publique (Ministeru tal-Bad?it, tal-Kontabbiltà Pubblika u tas-Servizz Pubbliku) dwar ir-rifjut ta' dan tal-a??ar li jippermetti lil Papillon tibbenefika mis-sistema mag?rufa b?ala "integrazzjoni fiskali".

Il-kuntest ?uridiku

3 Fil-ver?joni applikabbli g?all-fatti tal-kaw?a prin?ipali, l-Artikolu 223 A tal-Code général des impôts (Kodi?i ?enerali tat-Taxxa Fran?i?, iktar 'il quddiem il-"CGI") jg?id;

"Kumpanija [...] tista' tikkostitwixxi ru?ha b?ala l-unika entità su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpaniji dovuta fuq it-totali tal-bilan?i tal-grupp iffurmat minnha u mill-kumpaniji li tag?hom hija jkollha ta' mill-inqas 95 % tal-kapital azzjonarju, b'mod kontinwu matul is-sena finanzjarja, direttament jew indirettament permezz ta' kumpaniji tal-grupp. [...] Il-kumpaniji tal-grupp jibqg?u

su??etti g?all-obbligu li jiddikjaraw il-bilan?i tag?hom [...] Jistg?u jkunu membri tal-grupp biss daww il-kumpanniji li jkunu taw il-kunsens tag?hom u li l-bilan?i tag?hom huma su??etti g?at-taxxa fuq il-kumpanniji [...]”.

4 Il-qorti tar-rinviju tispjega li, skont l-Artikolu 223 A tal-CGI, il-kumpannija parent tal-grupp hija ?ielsa li tiddetermina, skont l-g?a?la tag?ha, l-konfini tieg?u. L-imsemmija kumpannija parent madankollu tista' tippossjedi indirettament kumpannija o?ra membru tal-grupp biss permezz ta' kumpannija li hija hi stess membru tal-grupp integrat u g?aldaqstant su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji fi Franza.

5 Skont l-Artikolu 223 B tal-CGI, il-“bilan? ikkonsolidat huwa ddeterminat mill-kumpannija parent permezz tas-somma al?ebrika tal-bilan?i ta' kull wa?da mill-kumpanniji tal-grupp [...]”.

6 L-Artikoli 223 B, 223 D u 223 F tal-CGI jipprovdu, b'mod partikolari, g?an-newtralizzazzjoni ta' tran?azzjonijiet interni fi ?dan il-grupp b?al provvedimenti g?al krediti dubju?i jew g?al riskji bejn il-kumpanniji tal-grupp, abbandun ta' krediti jew sussidji interni fi ?dan il-grupp, provvedimenti g?al tnaqqis tal-valur tal-ishma f'kumpanniji o?rajn tal-grupp, u ?-?essjonijiet ta' assi fissi fi ?dan il-grupp.

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

7 Matul is-snin ta' tassazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ji?ifieri waqt is-snin finanzjarji bejn l-1 ta' Jannar 1989 u l-31 ta' Di?embru 1991, Papillon kienet tippossjedi 100 % tal-kapital tal-kumpannija Olandi?a Artist Performance and Communication li min-na?a tag?ha kienet tippossjedi 99,99 % tal-ishma ta' Kiron SARL, residenti fi Franza. F'dan il-kuntest, Papillon g?a?let is-sistema ta' “integrazzjoni fiskali”, irregolata mill-Artikoli 223 A sa 223 F tal-CGI, li abba?i tag?ha kumpannija residenti tista' tikkostitwixxi ru?ha b?ala l-unika persuna su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji dovuta g?at-totali tal-bilan?i tal-grupp iffurmat minnha stess u mill-kumpannija li fihom hija ??omm, direttament jew indirettament, ta' mill-inqas 95 % tal-kapital. G?al dan il-g?an, Papillon inkludiet, fil-konfini tal-grupp integrat li hija kienet tmexxi, lil Kiron SARL u diversi sussidjarji ta' din tal-a??ar, ukoll residenti fi Franza.

8 L-amministrazzjoni fiskali rrifjutat li tippermetti lil Papillon tibbenefika mill-imsemmija sistema fuq il-ba?i li din ma setg?atx tikkostitwixxi grupp integrat ma' kumpanniji li hija tippossjedi indirettament permezz ta' kumpannija residenti fl-Olanda, inkwantu din tal-a??ar mhijiex su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji fi Franza peress li m'g?andhiex hemmhakk uffij?u permanenti.

9 G?aldaqstant, wara kalkolazzjoni mill-?did, Papillon ?iet intaxxata fuq il-ba?i tal-qlieg? tag?ha li hija kienet iddikjarat, ming?a?r ma seg?et tpa?ih mal-bilan?i tal-kumpanniji l-o?ra tal-grupp integrat.

10 Papillon ikkontestat l-ammonti addizzjonali tat-taxxa fuq il-kumpanniji imposti fuqha g?as-snin 1989 sa 1991 quddiem it-Tribunal administratif de Paris (Qorti Amministrattiva ta' Pari?) li ?a?det l-allegazzjonijiet tag?ha permezz ta' de?i?joni tad-9 ta' Frar 2004. Fl-appell imressaq kontra din id-de?i?joni quddiem il-cour administrative d'appel de Paris (Qorti Amministrattiva tal-Appell ta' Pari?), din tal-a??ar, permezz ta' sentenza tal-24 ta' ?unju 2005, iddikjarat biss tnaqqis parzjali tat-taxxi u penali inkwistjoni.

11 Mitlub jidde?iedi fuq l-appell imressaq minn Papillon kontra din is-sentenza, il- Conseil d'État jistaqsi jekk is-sistema ta' integrazzjoni fiskali fis-se?? fi Franza, li tippermetti lil kumpannija parent residenti tpa?i l-bilan?i totali tal-kumpanniji tal-grupp integrat u n-newtralizzazzjoni fiskali tat-tran?azzjonijiet fi ?dan il-grupp, hijiex tali li tikkostitwixxi restrizzjoni g?al-libertà ta' stabbiliment ta' mill-inqas wa?da mill-kumpanniji tal-grupp, inkwantu din is-sistema teskludi din il-possibbiltà g?al

sottosussidjarja residenti peress li hija mi?uma minn kumpannija sussidjarja mhux residenti.

12 Il-Conseil d'État jistaqsi jekk tali restrizzjoni, jekk ti?i stabbilita, tistax tkun i??ustifikata permezz ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali, b'mod partikolari, mill-b?onn li tkun garantita l-koerenza tas-sistema fiskali.

13 F'dawn il-kundizzjonijiet, il-Conseil d'État issospenda l-pro?eduri quddiemu u rrinvija lill-Qorti tal-?usizzja dawn id-domandi preliminari:

“1. Safejn il-benefi??ju li jirri?ulta mis-sistema tal-“integrazzjoni fiskali” i?alli l-effetti tieg?u fuq it-tassazzjoni tal-kumpannija parent tal-grupp, li tista' tpa?i l-profitti u t-telf tal-kumpanniji kollha tal-grupp integrat u tibbenefika min-newtralità fiskali tat-tran?azzjonijiet interni ta' dan il-grupp, l-impossibbiltà, li tirri?ulta mis-sistema ddefinita mill-Artikoli 223A et seq [tal-CGI], li fost il-membri ta' grupp fiskali integrat ti?i inklu?a sottosussidjarja tal-kumpannija parent, peress li hija mi?muma mill-kumpannija sussidjarja li, billi hija stabbilita fi Stat Membru ie?or [...] u ma te?er?itax attività fi Franza mhijiex su??etta g?at-taxxa Fran?i?a fuq il-kumpanniji u b'hekk hija stess ma tistax tappartjeni g?all-grupp, tikkostitwixxi restrizzjoni g?al-libertà ta' stabbiliment min?abba l-konsegwenza fiskali tal-g?a?la tal-kumpannija parent li ??omm sottosussidjarja permezz ta' kumpannija sussidjarja Fran?i?a jew inkella permezz ta' kumpannija sussidjarja stabbilita fi Stat Membru ie?or?

2. Fil-ka? ta' risposta fl-affermattiv, restrizzjoni b?al din tista' tkun i??ustifikata permezz tal-b?onn li tin?amm il-koerenza tas-sistema tal-“integrazzjoni fiskali”, b'mod partikolari, il-mekkani?mi ta' newtralità fiskali tat-tran?azzjonijiet interni tal-grupp, fid-dawl tal-konsegwenzi ta' sistema li tikkunsidra li kumpannija sussidjarja stabbilita fi Stat Membru ie?or tappartjeni g?all-grupp g?all-finijiet biss tal-kundizzjoni ta' ?amma indiretta tas-sottosussidjarja filwaqt li tibqa' ne?essarjament esklu?a mill-applikazzjoni tas-sistema tal-grupp peress li mhijiex su??etta g?at-taxxa Fran?i?a, jew min?abba kwalunkwe ra?uni imperattiva o?ra ta' interess ?enerali?”

Fuq id-domandi preliminari

14 Permezz ta?-?ew? domandi tag?ha, li je?tie? li ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk il-le?i?lazzjoni ta' Stat Membru, li abba?i tag?ha sistema ta' tassazzjoni ta' grupp hija disponibbli g?al kumpannija parent residenti f'dan l-Istat Membru li ??omm kumpanniji sussidjarji u sottosussidjarji wkoll residenti fl-imsemmi Stat, i?da hija esklu?a fil-ka? ta' tali kumpannija parent jekk is-sottosussidjarji residenti tag?ha huma mi?muma permezz ta' kumpannija sussidjarja residenti fi Stat Membru ie?or, tikkostitwixxi restrizzjoni g?al-libertà ta' stabbiliment u jekk, jekk dan ikun il-ka?, din ir-restrizzjoni tistax tkun i??ustifikata.

15 F'dan ir-rigward g?andu ji?i mfakkar li, fir-rigward tal-kumpanniji li huma stabbiliti skont il-li?ijiet ta' Stat Membru u li g?andhom l-uffi??ju rre?istrat jew it-tmexxija ?entrali jew is-sede prin?ipali tag?hom ?ewwa l-Komunità Ewropea, il-libertà ta' stabbiliment tinkludi d-dritt li je?er?itaw l-attività tag?hom fi Stati Membri o?ra permezz ta' kumpannija sussidjarja, ferg?a jew a?enzija (tat-23 ta' Frar 2006, Keller Holding, C-471/04, ?abra p. I-2107, punt 29, u tal-15 ta' Mejju 2008, Lidl Belgium, C-414/06, ?abra p. I-3601, punt 18).

16 Anke jekk, skont il-kliem tagħhom, id-dispożizzjonijiet tat-Trattat KE dwar il-libertà ta' stabbiliment huma inti?i li ji?guraw il-benefi??ju tat-trattament nazzjonali fl-Istat Membru ospitanti, dawn jipprekludu wkoll li l-Istat Membru ta' ori?ini jostakola l-istabbiliment fi Stat Membru ie?or ta' wie?ed mi?-?ittadini tiegħu jew ta' kumpannija stabbilita skont il-le?i?lazzjoni tiegħu (sentenzi tas-16 ta' Lulju 1998, ICI, C-264/96, ?abra p. I-4695, punt 21, tas-6 ta' Di?embru 2007, Columbus Container Services, C-298/05, ?abra p. I-10451, punt 33, u Lidl Belgium, i??itata iktar 'il fuq, punt 19).

17 G?andu qabel kollox ji?i mfakkar li fil-kaw?a prin?ipali l-qorti tar-rinviju mhux qed issaqsi jekk l-impossibbiltà g?all-kumpannija sussidjarja Olandi?a li tkun inklu?a fl-integrazzjoni fiskali tikkostitwixxi restrizzjoni g?al-libertà ta' stabbiliment. Hekk kif irrilevat l-Avukat ?enerali fil-punti 5 u 24 tal-konklu?jonijiet tagħha, id-domanda g?al de?i?joni preliminari hija inti?a sabiex isir magħruf jekk il-fatt li kumpannija parent stabbilita fi Stat Membru ma tistax tibbenefika mis-sistema ta' integrazzjoni fiskali g?all-grupp li hija tikkostitwixxi mas-sottosussidjarji tagħha, li g?andhom l-uffi??ju rre?istrat tagħhom fl-istess Stat, meta l-kumpannija sussidjarja intermedjarja, li hija stabbilita fi Stat Membru ie?or, mhijiex su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji fl-ewwel Stat, jikkostitwixxi restrizzjoni g?al-libertà ta' stabbiliment ta?t l-Artikolu 52 tat-Trattat.

18 Hekk kif jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju, is-sistema ta' integrazzjoni fiskali tnaqqas it-tassazzjoni tal-kumpannija parent billi tippermettilha tpa?i l-qlig? u t-telf tal-kumpanniji kollha. Din it-tpa?ija effettivament tippermetti lill-grupp ju?a immedjatament it-telf ta' ?erti kumpanniji. Jekk ma jkunx hemm integrazzjoni, dak it-telf ikun jista' biss ji?i ttrasferit u u?at biss fis-snin finanzjarji sussegwenti.

19 Skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 223 A et seq tal-CGI, dan il-vanta?? fiskali madankollu ma jing?atax meta l-kumpannija parent stabbilita fi Franza tippossjedi sottosussidjarja, li g?andha l-uffi??ju rre?istrat tagħha wkoll fi Franza, permezz ta' kumpannija sussidjarja li hija stabbilita fi Stat Membru ie?or u li ma te?er?itax attivitajiet fi Franza.

20 Fil-fatt, hekk kif ?ie mfakkar fil-punti 3 u 4 ta' din is-sentenza, sabiex tibbenefika mis-sistema ta' integrazzjoni fiskali l-kumpannija parent tal-grupp tista' tippossjedi indirettament kumpannija o?ra membru tal-grupp biss permezz ta' kumpannija li hija stess hi membru tal-grupp integrat u g?aldaqstant su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji fi Franza

21 G?aldaqstant kumpannija parent li g?andha l-uffi??ju rre?istrat tagħha fi Franza, li tippossjedi s-sottosussidjarji Fran?i?i tagħha permezz ta' kumpannija sussidjarja stabbilita fi Stat Membru ie?or ma tistax tibbenefika mis-sistema ta' intergrazzjoni fiskali. Min-na?a l-o?ra, kumpannija parent Fran?i?a g?andha l-fakultà li tikkostitwixxi integrazzjoni fiskali mas-sottosussidjarji Fran?i?i tagħha meta l-kumpannija sussidjarja intermedjarja hija stabbilita fi Franza

22 Kif irrilevat l-Avukat ?enerali fil-punt 30 tal-konklu?jonijiet tagħha, minn dan jirri?ulta li d-dispożizzjonijiet tal-CGI inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jo?olqu trattament mhux ugwali fir-rigward tal-fakultà li tintg?a?el is-sistema ta' integrazzjoni fiskali skont jekk il-kumpannija parent tkunx tippossjedi l-ishma indiretti tagħha permezz ta' kumpannija sussidjarja stabbilita fi Franza jew fi Stat Membru ie?or.

23 Il-Gvern Fran?i? madankollu jsostni li din id-differenza fit-trattament hija spjegata mill-fatt li dawn i?-?ew? sitwazzjonijiet mhumiex o??ettivament komparabbli.

24 F'sitwazzjoni b?al dik fil-kaw?a prin?ipali, il-kumpannija sussidjarja stabbilita fi Stat Membru g?ajr fir-Repubblika Fran?i?a mhijiex, min?abba dan il-fatt, su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji fi Franza, kuntrarjament g?as-sitwazzjoni ta' kumpannija sussidjarja li g?andha l-uffi??ju rre?istrat

tagħha f'dan l-a??ar Stat.

25 Dan l-argument ma jistax ji?i milqug?.

26 Fil-fatt, jekk ji?i a??ettat li Stat Membru jista' japplika liberament trattament differenti g?as-sempli?i fatt li l-uffi??ju rre?istrat ta' kumpannija jkun jinsab fi Stat Membru ie?or, ir-regoli dwar il-libertà ta' stabbiliment ma jkollhomx iktar skop (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-28 ta' Jannar 1986, *Il-Kummissjoni vs Franza*, 270/83, ?abra p. 273, punt 18, u tat-8 ta' Marzu 2001, *Metallgesellschaft et*, C-397/98 u C-410/98, ?abra p. I-1727, punt 42).

27 Sabiex ti?i stabbilita l-e?istenza ta' diskriminazzjoni, il-komparabbiltà ta' sitwazzjoni Komunitarja ma' sitwazzjoni purament interna g?andha ti?i e?aminata fid-dawl tal-g?an li jrid jintla?aq mid-dispo?izzjonijiet nazzjonali inkwistjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi *Metallgesellschaft et*, i??itata iktar 'il fuq, punt 60, u tat-18 ta' Lulju 2007, *Oy AA*, C-231/05, ?abra p. I-6373, punt 38).

28 Fil-kaw?a prin?ipali, l-g?an tad-dispo?izzjonijiet tal-CGI inkwistjoni hu li l-grupp ikkostitwit mill-kumpannija parent flimkien mal-kumpanniji sussidjarji u mas-sottosussidjarji tagħha jitqies kemm jista' jkun b?a?al impri?a li g?andha diversi stabbilimenti, u b'hekk il-bilan?i ta' kull kumpannija jkunu jistg?u ji?u kkonsolidati.

29 Dan l-g?an jista' ji?i milqug? kemm fis-sitwazzjoni ta' kumpannija parent residenti fi Stat Membru li ??omm sottosussidjarji wkoll residenti f'dan l-Istat permezz ta' kumpannija sussidjarja li hija wkoll residenti, kif ukoll fis-sitwazzjoni ta' kumpannija parent residenti fl-istess Stat Membru li ??omm sottosussidjarji wkoll residenti f'dan l-istess Stat, i?da permezz ta' kumpannija sussidjarja stabbilita fi Stat Membru ie?or.

30 Fid-dawl tal-g?an tad-dispo?izzjonijiet tal-CGI inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, dawn i?-?ew? sitwazzjonijiet huma g?aldaqstant o??ettivament komparabbli.

31 G?aldaqstant, is-sistema ta' integrazzjoni fiskali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali to?loq trattament mhux ugwali min?abba l-post li fih jinsab l-uffi??ju prin?ipali tal-kumpannija sussidjarja li permezz tagħha l-kumpannija parent i??omm is-sottosussidjarji residenti tagħha.

32 G?aldaqstant inkwantu d-dispo?izzjonijiet tal-CGI inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jifavorixxu, fuq il-livell fiskali, is-sitwazzjonijiet Komunitarji meta mqabbla mas-sitwazzjonijiet purament interni, dawn l-istess dispo?izzjonijiet jikkostitwixxu restrizzjoni li fil-prin?ipju hija pprojbita mid-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-libertà ta' stabbiliment.

33 Mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li restrizzjoni g?al-libertà ta' stabbiliment tista' ti?i a??ettata biss jekk tkun ?ustifikata min?abba ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali. F'sitwazzjoni b?a?al din, huwa wkoll ne?essarju li din tkun adattata sabiex tassigura li l-g?an inkwistjoni jkun mil?uq u li ma te??edix dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aq dan il-g?an (sentenza *Lidl Belgium*, i??itata iktar 'il fuq, punt 27 u l-?urisprudenza ??ittata).

34 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i mfakkar, fl-ewwel lok, li Gvern ?ermani? u Olandi?, fl-osservazzjonijiet bil-miktub li huwa ssottomettew lill-Qorti tal-?ustizzja, huma tal-fehma li r-restrizzjoni g?al-libertà ta' stabbiliment li tirri?ulta mil-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali tista' ti?i ??ustifikata min-ne?essità li jin?amm it-tqassim tal-kompetenza fiskali bejn l-Istati Membri.

35 Fuq dan il-punt, l-imsemmija Gvernijiet jirreferu g?as-sentenzi tat-13 ta' Di?embru 2005, *Marks & Spencer* (C-446/03, ?abra p. I-10837), kif ukoll *Oy AA*, i??itata iktar 'il fuq, u jallegaw li r-

restrizzjoni stabbilita mid-dispożizzjonijiet tal-CGI inkwistjoni fil-kawża prinċipali hija neċessarja sabiex jiġi evitat li t-telf jittieġed inkunsiderazzjoni darbtejn u għall-qligħ kontra riskju ta' evażjoni fiskali..

36 Dawn l-elementi ta' ġustifikazzjoni ma jistgħux jiġu milqugħa.

37 Fil-fatt, fil-kawża li wasslu għas-sentenzi ġiet iktar 'il fuq Marks & Spencer kif ukoll Oy AA, id-domandi magħmula kienu jikkonfermaw, rispettivament, it-tegħid inkunsiderazzjoni ta' telf irreġistrat fi Stat Membru għajr dak ta' residenza tal-persuna taxxabbli, u, riskju ta' evażjoni fiskali.

38 Issa, fiż-żirkustanzi tal-kawża prinċipali, dawn id-domandi ma jsirux, peress li s-suq tatkallba għal deċiżjoni preliminari huwa li jsir magħruf jekk il-fatt li kumpannija residenti fi Stat Membru ma tistax tibbenefika mis-sistema ta' integrazzjoni fiskali mas-sottosussidjarji wkoll residenti fl-imsemmi Stat meta l-kumpannija sussidjarja intermedjarja hija stabbilita fi Stat Membru ieor jikkostitwixxi restrizzjoni, u mhux li jsir magħruf jekk il-kumpannija sussidjarja mhux residenti għandhiex tkun tista' taq' ta' din is-sistema.

39 Fil-kawża prinċipali, il-kwistjoni tat-tegħid inkunsiderazzjoni tal-qligħ u tat-telf tal-kumpanniji li jiffurmaw parti mill-grupp inkwistjoni tqum biss fir-rigward ta' kumpanniji residenti fi Stat Membru wieġed biss. Għaldaqstant, id-domanda magħmula hija relattiva għat-tegħid inkunsiderazzjoni ta' telf irreġistrat fl-istess u fi Stat Membru wieġed biss, fatt li jeskludi wkoll, *a priori*, riskju ta' evażjoni fiskali.

40 Għaldaqstant, ir-restrizzjoni stabbilita fil-punti 22 sa 32 ta' din il-kawża ma tistax tkun iġustifikata mit-tqassim tas-setgħa ta' tassazzjoni bejn Stati Membri.

41 Fit-tieni lok, għandu jiġi rrilevat li l-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk ir-restrizzjoni inkwistjoni tistax tkun iġustifikata minn neċessità li tiġi ggarantita l-koerenza tas-sistema fiskali, peress li Gvern Franċiż jikkunsidra, fl-osservazzjonijiet bil-miktub li huwa ssottometta lill-Qorti tal-ġustizzja, li dawn huwa l-każ fil-kawża prinċipali.

42 Il-qorti tar-rinviju tosserva li, peress li l-kumpannija sussidjarja mhux residenti tibqa' neċessarjament eskluża mill-applikazzjoni tas-sistema ta' integrazzjoni fiskali, billi hija mhijiex suq tetta għat-taxxa fuq il-kumpanniji fi Franza, il-koerenza tas-sistema ta' newtralizzazzjoni tat-tranżazzjonijiet li jsew fiż-żand il-grupp tkun affettwata, peress li t-trattament tat-tranżazzjonijiet li jinvolvu lil din il-kumpannija sussidjarja huwa differenti minn dak applikabbli għat-tranżazzjonijiet li jinvolvu kumpannija sussidjarja residenti u jista' jwassal għal tnaqqis doppju meta mqabbel ma' sistema li tapplika biss għal kumpanniji suq tetti għall-imsemmija taxxa.

43 F'dan ir-rigward, jeġtie li jiġi mfakkar li l-Qorti tal-ġustizzja diġà aq tteatat li n-neċessità li tiġi mgaranta l-koerenza ta' sistema fiskali nazzjonali tista' tiġi ġustifika restrizzjoni għall-eżerċizzju tal-libertajiet ta' moviment iggarantiti mit-Trattat. (sentenzi tat-28 ta' Jannar 1992, Bachmann, C-204/90, ġabra p. I-249, punt 28; tas-7 ta' Settembru 2004, Manninen, C-319/02, ġabra p. I-7477, punt 42, u Keller Holding, iġiet iktar 'il fuq, punt 40).

44 Sabiex argument ibbaqat fuq tali ġustifikazzjoni jkollu suq tress, il-Qorti tal-ġustizzja teġi madankollu konnessjoni diretta bejn il-vantaġġ fiskali inkwistjoni u l-kumpens ta' dak il-vantaġġ permezz ta' impożizzjoni fiskali partikolari (sentenza tal-14 ta' Novembru 1995, Svensson u Gustavsson, C-484/93, ġabra p. I-3955, punt 18; sentenzi ġiet iktar 'il fuq ICI, punt 29; Manninen, punt 42, u Keller Holding, punt 40), fejn din in-natura diretta ta' din ir-rabta għandha tiġi evalwata fid-dawl tal-għan tal-leġiżlazzjoni inkwistjoni (sentenzi Manninen, iġiet iktar 'il fuq, punt 43, u tat-28 ta' Frar 2008, Deutsche Shell, C-293/06, ġabra p. I-1129, punt 39).

- 45 Fil-kaw?a prin?ipali, il-Gvern Fran?i? jispjega li s-sistema ta' integrazzjoni fiskali tipprevedi l-konsolidazzjoni fiskali ta' kumpanniji u, min-na?a l-o?ra, in-newtralizzazzjoni ta' ?erti tran?azzjonijiet bejn il-kumpanniji tal-grupp skont l-Artikoli 223 B, 223 D u 223 F tal-CGI
- 46 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i rrilevat li n-newtralizzazzjoni tad-differenti tran?azzjonijiet interni g?all-grupp tippermetti, b'mod partikolari, li ji?i evitat li t-telf ji?i kkunsidrat darbtejn fuq il-livell tal-kumpanniji residenti li jaqaw ta?t is-sistema ta' integrazzjoni fiskali.
- 47 Fil-fatt, f'ka? ta' telf irre?istrat mis-sottosussidjarja, il-kumpannija sussidjarja normalment tag?mel provvedimenti g?al deprezzament tas-sehem tag?ha f'din is-sottosussidjarja, b'mod li l-kumpannija parent tag?mel provvedimenti g?al deprezzament tas-sehem tag?ha fil-kumpannija sussidjarja tag?ha. Peress li huwa l-istess u l-uniku telf li jori?ina fuq il-livell tas-sottosussidjarja, jekk dawn il-kumpanniji kollha jaqaw ta?t is-sistema ta' integrazzjoni fiskali, jit?allex barra, permezz tal-mekkanizmu tan-newtralizzazzjoni, il-provvedimenti g?al deprezzament tal-kumpannija sussidjarja u tal-kumpannija parent.
- 48 Madankollu, fil-ka? li l-kumpannija sussidjarja hija kumpannija mhux residenti, it-telf irre?istrat mis-sottosussidjarja jkun me?ud inkunsiderazzjoni darbtejn, l-ewwel darba fil-forma ta' telf dirett minn din tal-a??ar u g?al darba o?ra fil-forma ta' provvediment mag?mul mill-kumpannija parent g?ad-deprezzament tas-sehem tag?ha fl-imsemmija kumpannija sussidjarja, billi t-tran?azzjonijiet interni ma ji?ux newtralizzati, peress li l-kumpannija sussidjarja mhux residenti ma taqax ta?t is-sistema ta' integrazzjoni fiskali.
- 49 F'tali ipote?i, g?andu ji?i kkonstatat li l-kumpanniji residenti jibbenefikaw mill-vanta??i tas-sistema ta' integrazzjoni fiskali, f'termini ta' konsolidazzjoni tal-bilan?i u ta' te?id inkunsiderazzjoni immedjat tat-telf tal-kumpanniji kollha li jaqaw ta?t din is-sistema, ming?ajr mat-telf tas-sottosussidjarja u l-provvedimenti tal-kumpannija parent ma jkun jistg?u jkun s-su?ett ta' newtralizzazzjoni.
- 50 G?aldaqstant, il-konnessjoni diretta e?istenti, fis-sistema ta' integrazzjoni fiskali, bejn il-vanta??i fiskali u n-newtralizzazzjoni tat-tran?azzjonijiet interni g?all-grupp tkun b'hekk eliminata, u b'hekk tkun affettwata l-koerenza tal-imsemmija sistema.
- 51 G?aldaqstant, billi jirrifjutaw li jestendu l-benefi??ju tas-sistema ta' integrazzjoni fiskali lil kumpannija parent residenti li tixtieq tinkludi f'tali sistema sottosussidjarji residenti peress li hija ??omm lil dawn tal-a??ar permezz ta' kumpannija sussidjarja mhux residenti, id-dispo?izzjonijiet tal-CGI inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali huma ta' natura li jiggarrantixxu l-koerenza tal-imsemmija sistema.
- 52 Madankollu huwa wkoll ne?essarju li din il-le?i?lazzjoni nazzjonali ma tmurx lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aq dan il-g?an, ji?ifieri li l-istess g?an ma jistax ikun mil?uq ukoll permezz ta' mi?uri inqas restrittivi g?al-libertà ta' stabbiliment.
- 53 F'dan ir-rigward, il-Gvern Fran?i? isostni li l-imsemmija dispo?izzjonijiet tal-CGI saru ne?essarji min?abba d-diffikultà li l-awtoritajiet fiskali Fran?i?i g?andhom biex jivverifikaw l-e?istenza ta' riskju li telf ji?i kkunsidrat darbtejn meta kumpannija mhux residenti tkun involuta bejn il-kumpannija parent u s-sottosussidjarji tag?ha. L-ammont ta' provvediment ?eneralment ma jikkorrispondix g?all-importanza tat-telf tal-kumpannija sussidjarja u jkun sempli?iment impossibbli li ti?i identifikata l-ori?ini e?atta ta' provvediment.
- 54 Fuq dan il-punt g?andu ji?i rrilevat, qabel kollox, li diffikultajiet pratti?i wa?edhom ma jistg?ux ji??ustifikaw l-ostakolu g?al libertà ggarantita mit-Trattat (sentenzi tal-4 ta' Marzu 2004, Il-

Kummissjoni vs Franza, C-334/02, ?abra p. I-2229, punt 29; tal-14 ta' Settembru 2006, Centro di Musicologia Walter Stauffer, C-386/04, ?abra p. I-8203, punt 48, u tat-12 ta' Di?embru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation, C 446/04, ?abra p. I-11753, punt 70).

55 Barra minn hekk, hemm lok li ji?i mfakkar li l-le?i?lazzjoni Komunitarja, ji?ifieri d-Direttiva tal-Kunsill 77/799/KEE tad-19 ta' Di?embru 1977 dwar g?ajnuna re?iproka mill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri fil-qasam tat-tassazzjoni diretta (?U L 336, p. 15), tippermetti lill-Istati Membri jitolbu lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri l-o?ra kull informazzjoni li tista' tkun rilevanti g?all-finijiet tal-kalkolu pre?i? b'mod partikolari tat-taxxa fuq il-kumpanniji.

56 Fl-a??ar, g?andu jing?ad ukoll li, hekk kif irrilevat l-Avukat ?enerali fil-punt 66 tal-konkluzjonijiet tag?ha, l-awtoritajiet fiskali kkon?ernati g?andhom il-fakultà li jitolbu lill-kumpannija parent id-dokumenti li fil-fehma tag?hom huma me?tie?a sabiex ji?i e?aminat jekk il-provvedimenti kontabilizzati minn din il-kumpannija g?al deprezzament tal-ishma tag?ha fil-kapital tal-kumpannija sussidjarja g?andhomx ji?u spjegati indirettament minn telf tas-sottosussidjarja li jinsab ukoll f'provvedimenti kontabilizzati tal-imsemmija kumpannija sussidjarja (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi Centro di Musicologia Walter Stauffer, i??itata iktar 'il fuq, punt 49; tat-30 ta' Jannar 2007, Il-Kummissjoni vs Id-Danimarka, C-150/04, ?abra p. I-1163, punt 54; tad-29 ta' Marzu 2007, Rewe Zentralfinanz, C-347/04, ?abra p. I-2647, punt 57, u tal-11 ta' Ottubru 2007, ELISA, C-451/05, ?abra p. I-8251, punt 95).

57 Fir-relazzjonijiet bejn Stati Membri, l-informazzjoni mitluba jew ipprovduta mill-awtoritajiet fiskali kkon?ernati tista' iktar tippermetti li ji?i vverifikat jekk il-kundizzjonijiet previsti mil-le?i?lazzjoni nazzjonali humiex sodisfatti peress li mi?uri Komunitarji ta' armonizzazzjoni japplikaw fil-qasam tal-kontabbiltà tal-kumpanniji, b'mod li te?isti l-possibbiltà li ti?i ppre?entata data affidabbli u verifikabbli dwar kumpannija stabbilita fi Stat Membru ie?or (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-18 ta' Di?embru 2007, A, C-101/05, ?abra p. I-11531, punt 62).

58 G?aldaqstant, meta kumpanniji parent residenti fi Stat Membru jitolbu biex jibbenefikaw mis-sistema ta' integrazzjoni fiskali ma' sottosussidjarji residenti mi?muma permezz ta' kumpanniji sussidjarji residenti fi Stat Membru ie?or, b?al fil-kaw?a prin?ipali, l-awtoritajiet fiskali tal-ewwel Stat jistg?u jitolbu lil dawn il-kumpanniji sussidjarji jipprovdu l-elementi ta' prova li huma jqisu ne?essarji sabiex tkun kompletament ?gurata t-trasparenza tal-provvedimenti mag?mula minn dawn tal-a??ar.

59 Issa, l-kumpanniji stabbiliti fi Franza li j?ommu sottosussidjarji residenti permezz ta' kumpanniji sussidjarji residenti fi Stat Membru ie?or u li, min?abba dan il-fatt, huma mi??uda milli jibbenifikaw mis-sistema ta' integrazzjoni fiskali mhumieq awtorizzati, skont id-dispo?izzjonijiet tal-CGI inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jipprovdu dokumenti ?ustifikattivi li jippermettu li ji?i stabbilit li mhemm ebda riskju li telf ji?i kkunsidrat darbtejn.

60 G?aldaqstant, din il-le?i?lazzjoni tipprojbixxi, fi?-?irkustanzi kollha, li dawn il-kumpanniji residenti jag?tu prova tan-nuqqas ta' te?id inkunsiderazzjoni doppju ta' telf fil-kuntest tas-sistema ta' integrazzjoni fiskali.

61 Minn dan jirri?ulta li je?istu mi?uri inqas restrittivi g?al-libertà ta' stabbiliment sabiex jintla?aql-g?an li jikkonsisti f'li ti?i ggarantita l-koerenza tas-sistema fiskali

62 G?aldaqstant, id-dispo?izzjonijiet tal-CGI inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jmorru lil hinn minn dak li huwa ne?essarju sabiex jintla?aql-g?an u ma jistg?ux, g?aldaqstant, ikunu ??ustifikati minn ne?essità li ti?i ggarantita l-koerenza tas-sistema fiskali.

63 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, hemm lok li r-risposta g?ad-domandi mag?mula

tkun li l-Artikolu 52 tat-Trattat għandu jiġi interpretat fis-sens li dan jipprekludi leżiżlazzjoni ta' Stat Membru li permezz tagħha sistema ta' tassazzjoni ta' grupp hija mogħtija lil kumpannija parent residenti f'dan l-Istat Membru li għom kumpanniji sussidjarji u sottomussidjarji wkoll residenti fl-imsemmi Stat Membru, iġda hija eskluża għal tali kumpannija parent jekk is-sottomussidjarji residenti tagħha huma miżmuma permezz ta' kumpannija sussidjarja residenti fi Stat Membru ieor.

Fuq l-ispejje

64 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeżiedi fuq l-ispejje. L-ispejje sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jiġu allsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Ir-Raba' Awla) taqta' u tiddeżiedi:

L-Artikolu 52 tat-Trattat KE (li sar, wara emenda, l-Artikolu 43 KE) għandu jiġi interpretat fis-sens li dan jipprekludi leżiżlazzjoni ta' Stat Membru li permezz tagħha sistema ta' tassazzjoni ta' grupp hija mogħtija lil kumpannija parent residenti f'dan l-Istat Membru li għom kumpanniji sussidjarji u sottomussidjarji wkoll residenti fl-imsemmi Stat Membru, iġda hija eskluża għal tali kumpannija parent jekk is-sottomussidjarji residenti tagħha huma miżmuma permezz ta' kumpannija sussidjarja residenti fi Stat Membru ieor.

Firem

* Lingwa tal-kawża: il-Franġiż.